

Posamezna številka stane 60 vinarjev

28. številka.

Maribor, dne 15. julija 1920.

54. letnik.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrt leto 6 K. — Naročnina Izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnila do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če vsebega 4 tiran 40 vin, na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, Inserate in reklamacije. Ka inserati se plačuje od enostopne petljivske za enkrat K 180. Za večkratne oglašene primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezaprite reklamacije so poštne proste.

Jugoslovanski socijalni demokratje — komunisti razcepjeni v sedem strank.

Socijalni demokratje so bili že pred vojno v vseh državah oni element, ki je kalil vedno od časa do časa mir in ščival delavstvo na štrajk. Svetovna vojska je vklenila tudi socijalno demokracijo v okove vojaško brezobzirne sile. Ruski socialisti so bili prvi, ki so strelili okove carsko vojaške oblasti in preddali Rusijo Nemcem in se pri tej prilikli prekrstili v takozvane boljševike, ki še do danes niso spravili Rusije do reda in miru, ampak v vedno nove vojne na zunaj, na zunaj pa v medsebojno krvoprelitje.

Po razsulu se je ruski boljševizem razpasel tudi več ali manj po celem svetu. Dosedaj je boljševiška počast najhujše razsajala za Rusijo po Madžarski pod imenom: komunisti.

Socijaldemokraško komunistična ideja je zastupila, tudi delavske mase naše kmetske Jugoslavije. Kaki da so ti jugoslovanski komunisti, kaj da hočejo, so dovolj jasno dokazali ob času splošnega železničarskega štrajka v Jugoslaviji, katerega cilj je bil: strmoglavit našo državo in dati zopet prostoročno po naših krajinah prastarem trinogom: Nemcem in Italijanom. Pri oni splošni stavki železničarjev v Jugoslaviji so delali socijalni demokratje in komunisti vsi pod enim klobukom in složno. Ko se je pa ta štrajk tako klaverno izjavil, ko je izšla iz stavke socijalna demokracija kot poražena, je prišlo do razkola med socialisti, ki so se razdvojili v: socijalne demokrate in komuniste. Sicer je že bila tudi pred polomom štrajka razlika med socialisti in komunisti, vendar ne tako očitna, so si bili vsaj na zunaj edini in se niso grizli ter napadali po svojih glasilih.

Pogorevščina železničarskega štrajka je zabilo med socialiste in komuniste tako razvojilno zagozdo, da se danes gledajo ti ljudje, ki imajo pravzaprav skupne cilje in namene, kot pes in mačka.

Večina nekdajnih jugoslovanskih socijalnih demokratov je že ušla v komunistični tabor. Ti v komuniste prelevljeni socijalni demokratje so razkropjeni po vseh večjih mestih in so pri vseh večjih podjetjih po Jugoslaviji. Da bi ti komunisti, razkropljeni po celi naši kraljevini, pridobili na skupni moči, so hoteli osnovati skupno jugoslovansko komunistično stranko. Ze lanskega leta so se zbrali v svrhu ustavnovite skupne komunistične stranke v Vukovaru v Slavoniji raznini komunistični kolovodje iz cele Jugoslavije, a se niso mogli med seboj sporazumeti, da bi se ujediniti. Polom letosnjega štrajka jih je izučil v toliko, da so uvideli, da se morajo ujediniti in so s tem namenom zbranili na 25. junija t. l. zopet v Vukovar kongres (zborovanje) vseh komunistov iz cele Jugoslavije, da ustvarijo edinstveno in močno komunistično stranko za celo Jugoslavijo. To zborovanje, v katerem so gledali, napovedovali in se že veselili nepremagljive, skupne jugoslovanske komunistične moči, je prineslo komunistom mesto edinstva razkol in razvoj, iz katerega se bodo težko več dvignili do edinstva in skupne organizacije komunistične stranke. To zborovanje komunistov v Vukovaru je bilo zidanje babilonskega stolpa, na katerem so se hoteli povspeti do nebesne moči, kjer pa so se vodjem komunistov tako zmešali jeziki, da imajo sedaj skoraj toliko strank, kolikor voditeljev. Vsak komunističen študent in malo bolj brihten šuntar je povdarijal svoja načela, svoje zahteve in si koval svoje pristaše. V Vukovaru so se „zedinili“ naši jugoslovanski komunisti v toliko, da imajo danes mesto ene skupno močne stranke — pet komunističnih strank, ki se raz-

umejo med seboj kot voda in ogenj. Mesto ene poti in enega cilja je ustvaril kongres komunistov v Vukovaru pet različnih brezden, h katerim še moramo prijeti tudi takozvane zmerne socijalne demokrate in narodne socialiste, ki pa izjavljajo, da nočejo imeti s komunisti nobenega opravka in stika. Socijalni demokratje so torej do danes razcepjeni v Jugoslaviji na celih sedem različnih strank.

Pa oglejmo si malo natančneje vsaj eno ali pa drugo od peterih komunističnih strank, ki so se pojavile na zborovanju ujedinjenja v Vukovaru.

Takozvana komunistična stranka skrajnih levicarjev je najmočnejša in zahteva brezpogojno nadvlado (diktaturo) proletariata (najnižji slojev), ki se mora udejstviti za vsako ceno. Nadalje hočejo ti ljudje rdečo vojsko, kakor jo posedajo ruski boljševiki in so ž njo požigali in morili Bela Kunovi komunisti po Madžarski. K tej vojski bi morali pristopiti vsi siromašni kmetje in delavci, ki so sposobni za orožje. Vojaki sami si volijo oficirje (taka armada bi bila roparska družba). Vse tovarne in trgovine se naj razlastijo in naj se dobiček iz tovornih in trgovin razdeljuje med proletarijat. Vsa poslopja in stanovanja se naj rekvirirajo za delavstvo. Stranka s tem programom bi se naj imenovala enostavno: Komunistična stranka! Proti zahtevam te stranke so nastopili z vso odločnostjo razni drugi voditelji komunistov, ki so proti pogubobosni nadavladi proletarijata, ki bi se radi tudi kot komunisti naslanjali na druge kmetske ter meščanske stranke itd. Vsled vseh teh različnih zahtev, načel in ciljev komunistov je nastal med njimi tak razdor, da so zapustili slovenski komunisti zborovanje, Hrvatje pa so izjavili, da v takih strankah nočejo prevzeti nobenih odgovornih mest.

Tako so se razšli jugoslovanski komunisti mesto v edinstvu, v babilonski — peteri razdvojenosti.

Pomisli pa tudi moramo, da so imeli samo slovenski komunisti doslej že dvoje glasil razun „Naprej“ in „Ljudskega glasa“, ki pravita, da sta glasila samo soc. demokratov, a ne komunistov. Po tem zborovanju si bo pa gotovo osnova vsaka izmed petih komunističnih struj še svoj poseben list; to babilonsko časopisje se bo potem grizlo in med seboj spopadalo kot stekli psi.

Že sedaj piše ljubljanski „Naprej“, da so šli slovenski komunisti v Vukovar kot „telički.“

Ta razvoj med jugoslovansko socijalno demokracijo ali bolj novodobno rečeno, med našimi komunisti, je jasen dokaz, da v kmetski državi, kot je Jugoslavija, komunizem nima in ne bo imel obstoja, še manj pa moči in veljave. Stranka, ki je koj pri prvem nastopu razcepjena na pet, sedem in še več struj, ni stranka prihodnosti, ampak smrti.

Te vrste o needinosti med socialnimi demokratami smo napisali v svarilo našemu kmetskemu ljudstvu in viničarjem, katere lovijo socijalni demokrati v svoje mreže in zanke, da bi jih zapeljali, spuntali ter pobunili, naposled jih pa pustili na cedilu kot železničarje pri zadnjem štrajku. Jugoslovanski kmet in viničar nimata prostora med razvojenimi socijalisti in komunisti, ampak v vedno že od ustanovitve do danes edini kmetski zvezni, ki je ustanovljena za vse stanove pod skupnim in neomahljivim vodstvom, pa tudi pod očitno zaščito božjega blagoslova.

Sloga jači, nesloga tlači!

Kdo pride na Orlovski tabor v Maribor?

Zastopniki vsega krščanskega sveta! Naši najbližji rojaci iz Slovenije, naši krvni bratje iz ostalih delov širine Jugoslavije: iz Hrvatske, Slavonije, Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Srbije. Posetili bodo tabor katoliške organizacije iz Čehoslovaške republike, Poljske republike, Belgije, Svete, Francije, Anglije, celo iz Amerike.

Iz Čehoslovaške pride več sto Orlov in Orlic, kmetske mladine in drugih zastopnikov katol. društva s posebnim vlakom in z lastno godbo. Vodili jih bodo katoliški češki politik Sramek, slovaški mučenik Hlinka, mladinski organizator dr. Zurek in še drugi. Četudi so potovalni stroški za Čehoslovake neizmerno veliki, že sami potni listi stanejo 300 K —

vendar se čehoslovaški katoličani ne vstrašijo žrtev, samo da se udeležijo prve skupne slovanske krščanske prireditve. — S Francek se pripeljejo 30. julija odpostanci katoliških telovadnih društev, na čelu njih predsednik Mišo. — Z Angleške odplošijo na orlovski tabor svoje odposlanstvo društva katoliške mladine (skauti); tako je sporočil Orlevski zvezi salfordski škof, ki stoji na čelu katoliškega gibanja na Angleškem. — Iz Amerike se odpostanci katoliškega čehoslovaškega Sokola že dosegli na Čehoslovaško, da se z brati stare domovine udeleže mariborskoga tabora. Odpostanci ameriških Slovencev so v velikem številu pod vodstvom predsednika katoliških organizacij odpotovali za na Peterovo 29. junija iz Nju-Jorka na parniku „Kanada.“ Vožnja traja 14 dni, izkrcajo se v Neapolju.

Na orlovskem taboru bodo zborovala v s. jugoslovanska krščanska društva: Dijaki in dijakinje (srednješolci, vseučiliščniki, bogoslovcii), prva četa našega mladinskega gibanja, bodo zborovali cele tri dni. Orli in Orlice bodo imeli posebej posvetovanja. Rayno tako hravatska katoliška mladinska društva in društva katoliških rokodelskih pomočnikov. Slovenski, hravatski in češki katoliški učitelji obišejo najprej Slomškov dom na Ponikvi, imajo sv. mašo na Slomškovem grobu v Mariboru, potem pa se bodo posvetovali o šolskih in svojih stavnovskih zadevah, zlasti o svoji katoliški učiteljski organizaciji. Mladeničke in moške Marijine družbe bodo zborovale v soboto 31. julija. Govorili bodo: sodni svetnik dr. Lavrenčič o verskem ponosu; dijak Dokler o Marijanski kongregaciji (družbi) kot svet organizacije in računski nadsvetnik A. Zajec o sv. obhajilu. Šli bodo tudi na Slomškov grob, imeli zvezčer pridigo v frančiškanski cerkvi (župnik Gomilsek) in na noč rimske procesijo. — Zborovala bodo dalje tudi: Društvo slovenskih katehetov, Slovenska in hravatska ženska zveza, Slovenska Straža, Slovenska in hravatska delavska zveza, Obrtna zveza. Kmetiška zveza zboruje v pondeljek po taboru 2. avgusta, ob 10. uri v kazinu. Govoril bo dr. Korošec. Da se organizira delo krščansko ljubezni, bo zborovalo društvo „Dobrodelenost.“ Proti nesrečnemu pisanjevanju bo na orlovskem taboru okreplila svoje vrste in pomnožila svoje bojevnike „Sveta vojska“, ki bo zborovala skupno s hravatskimi abstinenčnimi društvami.

Orlovskega tabora se bodo udeležili vsi jugoslovanski škofje in zastopnik sv. Očeta, nuncij Cheburini.

Nasprotniki krščanstva se družijo v takozvane internacionale ali mednarodna društva. Pred kratkim so liberalni Sokoli zborovali v Pragi, protiverški socialisti in komunisti hočejo osnovati močno komunistično internacionalo, ki naj bi obsegala vse narode in prevrnila ves svet. Ali naj katoličani vse to samo mirno gledamo in se ne zganemo? Ne! Tudi katoličani vsega sveta se morajo združiti, zavedno združiti, da branijo pred nevernikami krščansko šolo, krščanski zakon in pravice Cerkve. Na orlovskem taboru se bo osnovala katoliška internacionala! Pa ne tako, kakorša je komunistična, ki zametuje narodnost. Ne! Katoliška internacionala ali mednarodna zveza po krščanskih načelih ljubezni in v vsemi sistemati deluje pred vsem za lastni narod, pri tem pa ne zaničuje drugih narodnosti, ampak vidi tudi v njih svoje brate, otroke skupnega Očeta. Kadar pa grozi mednarodna zveza sovražnikov krščanskega imena, da ugrabi krščanskemu ljudstvu najdražje, sv. vero, tedaj pa se mora tudi mednarodna katoliška zveza brez razlike narodnosti strniti in postaviti v bran za verske svetinje. To je katoliška internacionala! Tako hočemo ustanoviti na orlovskem taboru v Marijboru!

Toča na Koroškem.

Dne 25. junija je toča neusmiljeno zadela velik del slovenskega Korotana. Slovenska zveza v Prevaljah je poslala deželnemu vladu v Ljubljani in ministru za kmetijstvo v Beogradu tole vlogo:

Velik up se je gojil, da bo letosnja letina dobra in odpravila pomanjkanje in draginjo. Polja in travniki so kazali jako lepo. A prišel je deževni mesec junij, deževalo je skoraj vsak dan. Zato je bilo uničenega veliko sena — in rž, ki je bila ravno v najlepšem evetu, je bila močno ovirana pri zastavi sadu ter vsled neprestanega dežja močno zbita v tla.

Katastrofalna nesreča pa je zadeala dne 25. junija kraje Stražišče, Navrški vrh, Podkraj, Zagrad, Uršula gora, občina Prevalje in kraj Tolsti vrh. Strašna toča je uničila kmetom vse pridelke na polju. Sledila je mocnemu viharju, padala debela kot orehi in se vsipala tako gosto, da je v nekaterih trenutkih bilo po tleh vse belo in poljski pridelki pokončani.

Zito je popolnoma zbito v tla in uničeno, le nekatere bilke še stojte pokonev. Tudi drugi poljski pridelki so uničeni. Vrtovi so opustošeni, drevje oklešeno, sadje, katerega bi bilo lahko v obilici, leži na tleh. Kmetje nimajo ne žita, ne krme za živino, ne krme za svinje. Ne preostaja jim drugega kot živino prodati.

Ta nesreča pa kmete v zgoraj omenjenih krajih tem občutnejše zadene, ker so imeli zaporedoma slaba leta in niso pridelali toliko, da bi mogli izhajati. Vsi imenovani so majhni kmetje ki ne morejo ničesar drugega prodati, kakor vsako drugo leto k včemu eno glavo živine; imajo le toliko polja, da zasilo sebe in svoje družine preživljajo. Zato o kakih prihrankih iz prejšnjih let niti ni govora, nasprotno, vsi so še od prej zadolženi, kar more pričati hranilica in posejilnica v Prevaljah. Vsi so obupani in potri, izdatna pomoč je nujno potrebna.

Z ozirom na te okoliščine se je Kmetska zveza v seji, dne 4. julija t. l. razgovarjala o ogromni škodi in prišla do prepričanja, da so kmetje brez pomoci od zunaj uničeni, sploh njihova eksistenza ogrožena, ter sklenila prositi visoko vlado za pomoč.

Kmetska zveza za Prevalje in okolico si zato dovoljuje staviti na deželno vlado ponizno prošnjo, naj ista blagovoli v omenjenih krajih po toči povzročeno škodo takoj pogledati, preceniti in prizadetim kmetom pomagati ne samo z odpisom davka, temveč tudi nakloniti izdatno podporo v denarju ali živilih.

Prevalje, dne 6. julija 1920.

Za krajevni odbor Kmetske zvezze:

Ivan Hribernik, predsednik,
Tonč Pernjak, odbornik.

Izvoz našega vina

Piše: Rob. Košar.

Po A. Puklavcu ima naša država povprečno na leto okrog dva in pol milijona hektolitrov vina za izvoz. Od te svote odpade na slovensko Stajersko približno 250.000 hektolitrov.

Lanska izredno slaba letina, minula vojska, starci trgi v inozemstvu, kamor so še prejšnje vinske zaloge, kupovalna moč naroda in vsepopsov prazne kleti so vzroki, da do danes še nismo občutili preobilice vinskega pridelka v Jugoslaviji. Naj pa nastopijo dobra vinska leta in naj nas na inozemskih vinskih tržiščih prehitijo čelesi narodi, potem se lahko zgodi, da se bomo vtopili v lastnem vinu.

Treba bo toraj, da začnemo takoj intenzivno, vztrajno in sistematično delati za izvoz našega vina. Pri tem bo treba gledati najprej na to, da si obdržimo starci vinskih trgov v Nemški Avstriji, ki pride za nas Slovence v prvi vrsti v pošt. Ceravno imamo tukaj že dva huda tekme — Italijana in Madžara — smo vendar v toliko na boljšem, da so Nemci navajeni na naša vina in da rabijo za sedaj še njih fino kislino pri ogrskem blagu, medtem ko se na Italijanska vina še niso navadili. Ta trg bi nam ostal siguren odjemalec, ako bi se potrudili obdržati ga. Vsled razpada stare monarhije, ki je krila vse vinske potrebe iz domače grude je novonastala Nemška Avstrija sedaj prisiljena, da uvaža vino iz tuhij držav, ker bi zamogla samo v najboljših letih kriti lastno potrebo. Zato bi bil sedaj zelo primeren čas, da pogledamo proti Gradeu in Dunaju. Nemci so prišli z ogrskimi vinarskimi krogmi, od katerih so dobivali skoraj vso blago, navzkriž in iščejo trgovskih zvez z drugimi državami, predvsem z Italijo, ki jim gre zelo na roko in ki je naš najnevarnejši tekmeč, ker dela z mrzljivo naglostjo nato, da si osvoji severne vinske trge. In v tem stremljenju se podpirajo vinoigradniki in vinski trgovci in vrla jih povsod pomaga. Tako je n. pr. narocila svoji misiji na Dunaju, da stopi takoj z avstrijsko vladu v stik, da se kar najhitreje odpravijo vse težkoče, ki bi ovirale uvoz vina iz Italije. Producenci in trgovci pa študirajo vprašanje: ali ne bi kazalo z ozirom na slabo valuto nasledstvenih držav znižati vinske cene ali jim dati daljši kredit samo zato, da se pridobijo in s tem poskrbi za lastno bodočnost? Nemška zveza vinskih trgovcev je imela dne 14. junija na Dunaju sejo, v kateri se je izrekla za uvoz italijanskega vina, katero akcijo podpirajo nemški vinogradni strokovnjaki. Tako je n. pr. dvorni svetnik K. Portele v 49. štev. lista „Neue Wein-Zeitung“ opozarjal svoje ljudi, da hoče Italija stopiti z Nemško Avstrijo v resen trgovski stik glede vina in da Italija lahko nudi vsako začetno vinsko kvaliteto v vsaki poljubni množini.

Nemec išče, Italijan ponuja — Slovenci pa še žakamo! Toda doba vojske je minila, trgovci morajo zoper iskati kupcev, pridelovalci vina pa odjemalcev. Italijani so v Lucerni, Curihi, Monakovem, Berolini, Dunaju, Budimpešti, Bruselju in drugod ustavili oinotehnične štacije z zalogami italijanskih vin,

ki stoje pod državnou kontrolo. Naj nam služijo za vzugled, kako je treba delati.

Naša vina so se dosedaj iztekala v dunajske in budimpešanske rezervoarje — brez našega truda in sodelovanja; odslej pa smo za te trge — inozemci, ki se morajo sami uveljaviti s svojim blagom. Dosedaj nismo imeli konkurenco z italijanskimi vini, odslej pa bomo morali gledati, da si zasiguramo mesto poleg Italijanov in Madžarov, Francov, Spancev, Grkov in morda še Rumunov. Začel se bo hud boj za obstanek. V tem boju pa imajo vsi našeti narodi že temeljito notranjo organizacijo in zunanjorientacijo na polju vinarstva; oni vedo natanko, koliko porabijo doma in koliko zamorejo izvajati vsako leto; oni poznajo sestavo svojih vin in okus trga, kamor hočejo poslati ta ali oni vinski pridelek; njih strokovni listi informirajo interesente vsak čas o stanju valute, colonine, prometnih zvezah, vinskih cenah itd. v domovini in v inozemstvu — pri nas pa leži še vse to v povojih, ker smo še začeli novo, samostojno gospodarstvo. Saj še nimamo niti strokovnega lista, iz katerega bi se orientirali vinski trgovci o cenah, kako vnosti in količinah naših vin. Ali ne bi kazalo, da bi naš „Kmetovalec“ začel orati ledino in izdajati za nas Slovence prilogo za vinarstvo in vinsko trgovino, kakor jo že izdaja za konjerejo? Ali da bi vsaj odprl predal za to stroko že to jesen, kjer bi se koncentrirala poročila o stanju naših vinogradov, o zalogah vin, tržnih cenah itd. Prošnje za raznina v to stroko spadajoča poročila in obvestila gotovo ne bodo našla gluhih ušes niti pri naših vrlih strokovnjakih, niti pri producentih in vinskih trgovcev. Pregled in notranja organizacija bo kazalec za zunanje trgovske krogove, ki dosedaj še niso obveščeni, koliko in kakšnega blaga imamo ali bomo imeli na razpolago. Nemški, čehoslovaški in poljski vinski trgovci iščejo primernih vinskih trgov in zadnji čas je, da opozorimo na se.

Cehi in Slovaki se zalagajo sedaj večinoma z grskimi vini, katerim pa delajo Italijani že precej močno konkurenco. Da pa se zanimajo tudi za naša vina, mi kaže dejstvo, da se je več čehoslovaških firm, na podlagi mojih poročil o stanju naših vinogradov v nemških strokovnih listih obrnilo na mene z vprašanjem: Kaka so naša vina in če bi bil mogočnih izvoz? Gosp. drž. vin. nadzornik B. Skalicky pa je v zadnji seji vinarsk. in sadarsk. odseka Slovenskih kmetijskih družb za Stajersko v Mariboru omenil, da se je razstava kranjskih vin v Brnu prav dobro obnesla in da je samo vojska pretrgala že pričete odnošaje. Iščemo zoper vezi z bratimi Cehi in Slovaki kakor pred vojsko!

Poljska država nam je glede vinske trgovine neznanata zemlja, poljskim kletem pa so bili znani tudi naši sedaj jugoslovanski vinski pridelki, katere so sprejemali iz rok dunajskih in budimpešanskih židov. Ko se bodo v tej državi razmere uredile, bodo poljski bogataši hoteli zoper imeti svoje zaloge finih vin in dobro bo državi, kamor se bo osredotočilo to stremljenje.

Bodimo čuječi in pazimo, da nas na severnih vinskih trgi ne prehitijo drugi narodi. Organizirajmo se najprej na znotraj; ustanovimo si svojo jugoslovansko vinarsko društvo, kakor imajo Nemci svoj „Reichsweinbauverein“, kojega član je bil marsikateri Slovenc in kojega večletni predsednik je bil Slovenec — dv. svet. dr. Ploj; ustanovimo si Zvezo jugoslovanskih vinskih trgovcev in Zvezo jugoslovanskih vinskih strokovnjakov. Vse te zveze bi lahko imele skupno glasilo, ki bi se gotovo rentiralo, ako bi organizirali vse svoje moči in začeli s smotrenim delom. Za prvi hip pa se organizirajmo in orientirajmo vsaj Slovenci, ki smo najbližji sosedi severnih vinskih trgov in ki že stojimo v trgovski zvezi z Nemško Avstrijo. Slovenska kmetijska družba in Kmetovalec naj bosta ognjšče, okrog katerega se naj zbira vse, kar služi in hoče proučiti izvozu našega vina.

Politični ogled.

Jugoslavija. Naše narodno predstavništvo je odgovreno do 15. t. m. V Beogradu se vršijo samo seje ministrskega sveta. Veliko se sedaj govori, da se bo sedanja vlada zoper razbila in da bomo imeli spet vladno krizo. — Ob prilikah, ko so slavili v Splitu kraljev dan, so začeli italijanski vojaki izvajati naše ljudi. Množice so napodile izvajave proti morju, od koder jim je hitel na pomoč italijanski motorni čoln. Iz tega čolna je pognal italijanski pomorskič ročno granato na suho, ki je enega ubila, štiri pa ranila. Naše orožništvo je na to otvorilo ogenj na čoln. Italijani so izgubili dva mrtva in pet ranjencev in utekli s čolnom na ladjo. Celo zadevo sedaj natančno preiskujejo.

Italija. Notranje razmere v Italiji še se nikar niso pomirile. Italijani kolikor mogoče prikrivajo notranje homatije. Albanijo bo Italija izpraznila. Zasedeno ozemlje namerava Italija proglašiti kot svojo last ter razpisati volitve.

Mirovna konferenca, ki sedaj nadaljuje svoja posvetovanja v Spaa v Belgiji, se peča z razorožitvijo Nemčije in sploh z uravnavo nemških vojaških razmer.

Nemčija. Zavezniške države zahtevajo od Nemčije 892 vojnih krivcev. Zavezniški so dovolili, da bodo sodili del teh ljudi v Leipzigu.

Poljska. Boji med Poljsko in Rusijo so vedno še v toku. Poljsko vojsko so boljševiki čisto porazili. Poljaki na zunaj in na znotraj v neredu in obupu prosijo za premirje in mir.

Rusija. Rusija je začela zoper trgovske pogajanja z Anglijo. Med Ameriko in Rusijo je dovoljena trgovina. Izvzeta je le trgovina z vojnim materialom, za katero je potreba posebnega dovoljenja.

Kmetska zveza.

Naznanila.

Kmetska zveza za orlovske tabor. Naša Kmetska poziva vse krajevne odbore, da razvijejo veliko agitacijo za udeležbo na orlovske taboru v Mariboru. Kaj tako veličastnega in velikega še naš Maričbor ni videl. Posebno vabimo člane krajevnih odborov, zaupnike in zveste naše somišljenike, da se udeležijo pred vsem prireditv dne 1. in 2. avgusta. Dne 1. avgusta dopoldne bo triumfalni obhod po mestu. sv. maša na Glavnem trgu, popoldne pa bo na Teznu orjaški nastop Orlov. Pri telovadbi nastopi nad 1000 telovadcev. V pondeljek bo v dvorani kazne veliko zborovanje Kmetske zveze, na katerem bo govoril med drugimi tudi minister dr. Anton Korošec. Pristaši Kmetske zveze, vvi, ki Vam je količaj mogoče, dne 1. in 2. avgusta v Maribor! Za vstopnice se oglašite pri svojem župnem uradu. — Tajanstvo Kmetske zveze.

Malo Nedelja. V nedeljo 25. julija po rani službi božji se vrši pod župnijskim kozolcem shod Kmetske zveze. Govorita: posestnik Anton Slavič in urednik Marko Krajnc. Somišljeniki in somišljenice, agitirajte za obilno udeležbo.

Viničarski shod se vrši v nedeljo 18. julija po rani maši v Leskovcu in popoldne po večernicah pri S. Trojici v Halozah. Govornik pride iz Maribora. Agitirajte za udeležbo!

Poročila.

Resolucije občnega zebra Kmetske zveze Nazaret pri Mozirju dne 27. junija 1920: 1. Kmetske zveze združene v okraju Kmetski zvezi za Goruji grad v Savinjski dolini najodločneje protestirajo v imenu vseh državljanov SHS ustavno zajamčene svobode proti „kancelparagrafu“, ki je naperjen proti olim narodnim prvorabiteljem, brez katerih bi Slovenci že zdavnaj utonili v valovih sosednih nešlovanskih narodov. Izjavljamo slovesno, da ne bomo mirovali preje, dokler ne preprečimo te skrajno nazadnjaške namere jugoslovanskih demokratov, ki na tako ostuden način ogroža osebno prostost učiteljskega in duhovskega stanu, dveh za domovino brezvomno najbolj delavnih in zasluženih stanov! 2. Obsojamo najstreje popolnoma neopravljeno in ostudno, ugleda mlade države na zunaj škodljivo zavlačevanje in oviranje, ki ga povzročajo demokrati pri urejevanju mejnih in življenskih državnih poslov v Beogradu in Ljubljani. 3. Centralna vlada v Beogradu in pokrajinske vlade se vprašajo, kaj misijo ukreniti proti poplavljenju naše države z židi.

Za Kmetsko zvezo je darovala Dekliška zveza v Konjicah 100 K kot spomin na krasno uspeli ženski in dekliški tabor na Brinjevi gori.

Mladinska organizacija.

Dekliške zveze! Naznanite takoj svoje odbore „Zvezi slovenskih deklet“ v Mariboru, Tiškarna sv. Cirila! Ne čakajte! Vaša organizacija se mora izvršiti naglo!

Dekanijske dekliške zveze so se ustanovile 4. julija za dekanijo Jarenina (dekanjski duhovni voditelj g. župnik Evald Vračko) in za dekanijo Nova cerkev (dekanjski duhovni voditelj g. kapelan Fr. Hrastelj). Dekanjski odbori Dekliških zvez imajo na skrbni, da se Dekliške zveze ustanovijo v vsaki župniji dekanije! Nadaljnja organizacija se bo izvršila v sporazu z žensko zvezo v Ljubljani. Osnujte dekanjske odbore po vseh dekanijah ter jih naznamite „Zvezi slovenskih deklet“ v Mariboru, tiškarna sv. Cirila! Odbor tvorijo za zdaj predsednice župnijskih dekliških zvez. Naprosite tudi dekanjskega duhovnega voditelja!

Teharje. Na iniciativno Orlov so se dne 11. t. m. ustanovile Orlice. Pristopilo je takoj 18. rednih in 10. podpornih članic. Sedaj hočemo z združenimi močmi stopiti v boj za našo sveto pravčno stvar. Fante klicajo mladim sestricam: Na delo! Bratski „Bog živi“!

Konjice. Dne 25. julija popoldne po večernicah priredit Katoliško politično društvo v Konjicah v telovadni deške šole veliko politično zborovanje za žene in dekleta. Ustanovila se bo ženska politična organizacija za konjiško nadžupnijo. Vabljeni so vse žene in dekleta iz konjiške nadžupnije, pa tudi vse krajci konjiškega okraja načelno poštejo kolikor mogoče veliko zastopnic. Govori dr. Ogrizek iz Celja.

Dekleta in žene, ne pozabite na ženski in dekliški tabor

pri Sv. Ignaciju na Pohorju, ki se vrši 18. julija. Začetek ob 10. uri. Odbornice Dekliških zvez pridite prej, da se dogovorimo o podrobni organizaciji, zlasti o dekanjskih Dekliških zvezah! Tudi iz Maribora pridejo Orlice, Zveza služkinj in Marijina družba. Dozdaj je priglašenih že 16 govornic! Dekleta, ne vstrašite se pota! Pridite!

Tedenske novice.

C. g. Miha Golob, rodom iz St. Florijana pri Soštanju, bivši kaplan v St. Iiju v Slov. gor. in v Novicervki, se je pred tednom vrnil iz Amerike na večmesečni dopust. Udeležil se bo z amerikanskimi Slovenci I. slovanskega orlovskega tabora v Mariboru.

Mariborski okoličani, pripravite za orlovske tabor na hribih in gričih v okolici Maribora krese. Ti kresi se naj začnejo v soboto 31. t. m. Kresi v okolici Maribora bi naj bili gostom iz tujih držav goveča jugoslovanske posesti Maribora, pa tudi dokaz, da je naše vrlo obmejno ljudstvo prešinjeno s katoliško idejo. Torej na delo za krese že sedaj!

Dravska divizijska oblast v Ljubljani, je odredila, da se ima letnik 1893 zglašiti dne 22. junija 1920 k 2-mesečni orožni vaji, pri pristojni polkovni okrožni komandi. Tozadne pozivnice so se že odpolale. Ako bi ne bile pravočasno dostavljene, se ima vsak obveznik brezpogojno dne 22. julija 1920 ob 8. uri zjutraj pri omenjeni komandi javiti. Kdor ima vpoštovajoče vzroke, da se ga orožne vaje oprosti, naj prinese osebno kolekovanje prošnje.

Umrli je pri Sv. Emi dne 3. julija t. l. po dolgi mučni bolezni v 18. letu svoje starosti, petošolec mariborske gimnazije Mirko Ceh, sin tukajšnjega nadučitelja. Njegov pogreb se je vršil v pondeljek, dne 5. t. m. Pridnemu in marljivemu dijaku svetila večna luč!

Toča v Podčetrteku. V petek 25. junija t. l. je razsajalo čez Podčetrtek in bližnjo okolico strašno neurje s točo. Najstarejši tukajšnji prebivalci ne pomnijo take nezgode. Silni vihar je lomil drevesa in prevračal s senom naložene vozove. Vlila se je plaha, kakor bi se utrgal oblak. V par minutah je drla voda čez bregove liki hudournikom preko njiv in nasadov, odnašajoč zemljo in njeno plodove. Toča orehove in krompirjeve debelosti, je klestila nad 4 ure. Pretresljiv je bil učinek. Vihar in toča sta omlatila žito, razbila korujo in fižol, obrala vinograde in sedan drevje brez malega docela. Ljudje so obupani. Za več kot eno leto so jim uničena najpotrebejša živila in odvet jih je denarni dohodek za vino in sadje. Močno prizadeta je tudi občina Imeno. Naravnost uničena pa so nekatera posestva sosedne hrvaške okolice, kamor se je opiral vihar direktno. Tu so vinogradni, v katerih stote trte kot popolnoma gole šibe brez listov, brez grozdja.

Na dan z resnico! Zloglasni "Kmetijski list" je v svoji številki dne 8. julija posvetil cel članek ženski volilni pravici, v katerem objavlja med drugim tudi slediče debelo laž: "Pri eni zadnjih sej je dr. Hohnjec v imenu in po naročilu klerikalne gospode nastopil proti ženski volilni pravici za konstituanto in je ob splošnem posmehovanju vse zbornice umaknil svoj pismeno vloženi predlog za žensko volilno pravico in s tem glasoval proti tej pravici. Ženske tedaj v ustavotvorno skupščino in v parlament ne bodo volile, ker je bila zaradi omenjenega postopanja ženska volilna pravica soglasno odklonjena in pokopana!" Tako "Kmet. list." Temu nasprotno bodi pribito, da je "Straža" priobčila o zadevi ženske volilne pravice slediče: "Ni res, da bi bila naša stranka odstopila od zahtev po ženski volilni pravici ter umaknila tozadnji predlog. Ohranila si je v tem vprašanju popolnoma svobodne roke. Njen zastopnik je pred glasovanjem o § 9 izreco izjavil, da zahteva volilno pravico za vse ženstvo, meščansko, kmetsko in delavsko, da pa bo ta stvar, kakor se načrta in pričakuje, prišla do močnejšega izraza pri drugem čitanju zakona." — Drugega čitanja pa še dosedajni bilo! — Ni nam na tem, da bi polemizirali s temi ali enakimi izbruh strankarske strasti in nam je popolnoma tuje, da bi se bizantinsko laskali, konstatirali smo s tem samo golo dejstvo, kako debelo se je zlagal "Kmet. list", ko je priobčil označeno trditev, ki je zlagana od konca do kraja!

Tisoč in ena noč v novi izdaji. Glasilo Samostojne kmetijske stranke "Kmetijski list" piše v 28. številki, da sta bila Zebot in Krajnc radi dogodkov v Smarju dne 22. januarja obsojena na "občutno kazzen". To je čisto navadna bajka in laž. Od naših ljuži ni bil v Smarju nikče obsojen, tako tudi ne Zebot in Krajnc. Obsojeni so bili pač samostojneži in sicer 4 osebe radi napada na naš tečaj na 2–4 dni zapora in plačilo velikih sodnih stroškov. Kdor kaj drugega trdi namenoma laže in "Kmetijski list" vedoma piše neresnico. Gleda Zebota in uradnika mariborskoga magistrata pa še Zebot do danes ni dobil sodbe v roke in stvar tudi ni tak, kot so jo razkricali liberalni in socialistični listi. Največji triumf pa je za demokrate in samostojneže veselo poročilo, da se bo proti Zebotu, Krajncu in Golecu vršilo v kratkem nad 30 sodnijskih obravnav. "Kmetijski list" veselja poskušuje kakor pobožni derviš in pravi, da je to "višek dosežen ne samo v naši državi, temveč sploh v Evropi." Mi pa pravimo, da pravljica o 30 in zopet 30 sodnijskih obravnavah je čisto navadna basen ali pravljica. Cestitamo uredništvu "Kmetijskega lista", da ima tako dobro poučene poročevalce! A kaj je liberalcem, kaj zakrnjenemu nemškatarskemu samostojnežu resnica in pravica! Tem ljudem je pred vsem za tem, da načarajo svoje ljudi, četudi vedo, da pišejo neresnico. Mislijo si: Nekaj pa bo le o-stalo.

Venci za orlovske tabor. Se enkrat prosimo naše vrlo ženstvo v bližnji in daljni mariborski okolici (posebno na Pohorju), da spletejo kolikor mogoče večno vence za okinjanje ulic v Mariboru in taboriš-

ča na Tezni. Venci naj bodo debeli približno 10 cm. Za pletenje je pripraven tudi papirnat motvoz. Venči iz smrečja, zimzelena in žingerla se držijo v hladnih prostorih (kleteh) po 14 dni, če se jih večkrat poskropi z vodo. Prosimo, da pošljete vence vsaj do 25. julija odboru za I. slovanskega orlovskega tabora v Mariboru, Koroška ulica št. 1 (blizu Cirilove tiskarne).

"Uredba o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji" je naslov knjižici (40 strani), ki prinaša celotni zakon o občinskih volitvah v Sloveniji. Knjižica se dobiva v "Tajništvu Slov. ljudske stranke" v Mariboru, Cirilova tiskarna. Knjižico dobi vsakdo, kdor za volilni sklad naše stranke prispeva znesek 5 krov.

Zobozdravnik dr. Franc Kartin v Mariboru, Slovenska ulica 9 (v hiši g. Wögerer) ne bo ordiniral od 19. julija do 3 avgusta. 552

Gospodarsivo.

Kmetijske podružnice imajo meseca julija občne zbrane. Opozarjam naše somišljenike, da se polnoštevilno udeležijo občnih zborov in volijo same zanesljive može za delegate. Nujno prosimo, da nam zaupniki takoj po volitvi naznajo imena delegatov. — Tajništvo Kmeteckzeve.

Na občnih zborih kmetijskih podružnic, ki se vršijo sedaj, smejo glasovati pri volitvi delegatov samo tisti, ki so do 30. junija 1920 vplačali letno udnino 16 K.

Kmet. podružnica Maribor in okoliš ima v nedeljo 25. t. m. občni zbor s predavanjem g. višnjega živinodravnikov Pernata. Čas in kraj kakor navadno. Ker bo predavanje tudi za ženstvo važno, naj to pride v prav obilnem številu poslušat. Predavanju sledi prost razgovor, kojega se sme udeležiti vsak.

Na državnih vinarskih in sadarskih šolah v Mariboru se prične šolsko leto 1920-21 dne 15. septembra t. l. Sola je dvoletna. Prošnje za sprejem je vložiti pri podpisnemu ravnateljstvu do 31. julija t. l.; prošnji se mora priložiti: krstni list, domovnica, odpustnica, oziroma zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo, spričevalo o naravnosti pri onih prosicah, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kakih drugih šole ter izjavo starišev, oziroma varuha, s katero se ti zavezujejo plačevati stroške šolanja. Pripomnja se, da je za sprejem potrebna starost najmanj dovršenih 16 let ter z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemajo se bode samo kmetske sinove, ki ostanejo po končani šoli doma. Oskrbnina je nastavljena na mesecno 300 K in more plačati event, tudi v pridelkih. Sinovom ubožnih posestnikov se morejo dovoliti popolnoma ali do polovice prosta mesta. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno potrjenim ubožnim spričevalom. Prijave, kakor tudi vsa natančne pojasnila daje ravnateljstvo drž. vinarske in sadarske šole v Mariboru.

Desetmesečni kmetijsko-gospodinjski tečaj na državnih vinarskih in sadarskih šolah v Mariboru se prične dne 15. septembra t. l. Stan in oskrbo imajo gojenko v zavodu češ, šolskih sester v Mariboru. Prošnje za sprejem je vložiti do 10. avgusta t. l. pri podpisnemu ravnateljstvu. Prošnji se mora priložiti: krstni list, domovnica, zdravniško spričevalo, odpustnica oziroma zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o naravnosti ter izjavo starišev oziroma varuha, s katero se ti zavezujejo plačevati stroške šolanja. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Oskrbnina znaša mesecno 300 kron, razen tega pa mora vsaka gojenka prispevati še določeno množino živil. Zastran pogojev prehrane in drugih podrobnosti se je obrniti na podpisano ravnateljstvo, oziroma na vodstvo zavoda Solskih sester v Mariboru. — Ravnateljstvo drž. vinarske in sadarske šole v Mariboru.

Konjereci! Poverjeništvo za kmetijstvo namestra ob prilikah premovanja konj meseca julija, avgusta in septembra t. l. nakupiti 30 do 40 prvoravnih žrebčkov, da si samo izredi potrebne žrebce-plemenjake. Na to se opozarjajo lastniki tistih žrebcev, ki obetajo postati dobrí plemenjaki, da jih pred navedenim časom ne odprodajo ter jih zanesljivo pripeljejo k premovanju.

Zivinški sejmi pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Trška občina Sv. Lenart v Slov. gor. naznana, da se vrši prvi redni živinški sejem v tem trgu dne 2. avgusta 1920 na starem sejmišču ob 8. uri dopoldne. Prihodnji sejmi se vrše ob običajnih sejmskih dneh t. j. letos 4. oktobra in 6. novembra.

S čim naj se njive znova obseje ali obsadi. Cetoča poljske pridelke poleti tako potolče, da se morajo njive znova preorati, obsejejo se lanko z ajdo, graščico, konjskim zobom, siršico in belo gorčico, ki se rabijo potem za zeleno krmno, poseje se pa lahko tudi repa, posadi krmska pesa in zeljnate rastline. Celo po toči v juliju in avgustu, če je podnebje ugodno in milo, se lahko poseje repa, mešanica grašice, ajde, ovsa in graha, a tudi bela gorčica da še precejšno košnjo. Posadi se lahko tudi še pesa, poseje ajda in kakšnja zgodnja vrsta turšice za zeleno krmno.

Ajda za seme. Poljedelci v mariborskem okraju in glavarstvu, ki jim je toča ugonobila letošnjo žetev, dobijo ajdo za seme pri svojih županijah. Ker je zadnji čas za sejanje ajde, naj se vsak prizadeti pobrige sam, da dobi potrebno seme. Ajdo oddaja Kmetijska zadruga v Račah po 6 K 1 kg.

Pošiljanje vinskih sodov iz Nemške Avstrije v Jugoslavijo je onemogočeno. Kmetske zveze v Slovenskih goricah so nam poslale prošnjo, da naj pozovemo vladu, naj se visoka carina za uvoz sodov opusti. To naj velja predvsem za posodo, v kateri so poslali na-

si vinogradniki vino v Nemško Avstrijo. Carina in tovornina za sode je danes tako visoka, da presegajo samo carina trikratno vrednost sodov. V Lipnici in Ernovžu stoji na desetine vagonov, obloženi z nimi sodi, a nihče ne more plačati visoke carine za nje. Škoda je vsled tega ogromna. Tajništvo KZ je poslalo vladu prošnjo, da se tej nadlogi odpomore.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatuču tudi v pretekli dobi ni bilo prav nobenega popraševanja po hmelju in so bile cene, ki so se gibale med 5000 do 5300 K za 50 kilogramov, samo na papirju. Stanje hmeljskih naslovov na Češkem je zelo povoljno. Stanje ranega hmelja v Savinjski dolini ni tako ugodno, kakor je bilo v lanskem letu, pač pa obeta pozni hmelj bogato žetev prav dobre kakovosti. V Ameriki so izumili poseben stroj za obiranje hmelja, o katerem se zatrjuje, da človeška roka ne more biti tako natančna pri obiranju hmelja, kakor je ta stroj.

Cene usnju in podplatom. Iz Sv. Lenarta nad Laškim nam pišejo: V Laškem prodajajo trgovci gornje usnje po 300 K 1 kg, podplate po 180 K 1 kg. Prosimo obvestila v "Slov. Gospodarju", ali je to postavno? — Odgovor uredništva: Naredba deželne vlade z dne 7. decembra 1919, št. 777 določa tele cene: gornje usnje od 145 do 160 K 1 kg, podplate izdelani v velikih tovarnah 55 do 120 K, v malih do 140 K. V podrobni prodaji sime trgovci zaslужiti samo 15%. Torej so cene 300 K za gornje usnje in 180 K za podplate skrajno pretirane. Kdor torej s tako pretiranimi cenami prodaja to blago, se pregrije proti tej vladni naredbi in se kaznuje radi navijanja cen.

Naš denar raste. Naš dinar je dosegel v Curihu laško liro, na Dunaju na borzi jo je celo že preškočil.

Glede 20%nih priznanic. Ministrski svet je sklenil, da se 20%ne priznanice, ki so se svoj čas izpostavile za odtegnjenih 20% pri žigosanju krov, takoj izplačajo, ako znašajo svote pod 1000 K. Svote nad 1000 K pa se spremeniijo v državne obveznice z 1% obresti.

Dopisi.

Dobrlavas. Za gojence krškega dijaškega semenišča je sprejel tukajšnji generalni vikariat potom p. č. kn.-sk. lavantskega ordinariata sveto 615.70 K, s prejšnjim (2254.52 K) vred 2870.22 K. Direktno sta poslala župni urad v Solčavi 50 K in dekanjski urad v Jarenini 93.93 K, skupaj 143.93 K. Bog plačaj vsem dobrim Lavantincem! — Lasser, tajnik gener. vikariata.

Hajdina. Stari Vnuk bi že gotovo izkopal novo železniško postajo, ako bi mu kdo izročil to delo. V ptujskem muzeju se dovolj pozna krampljive starinoslovec Tinata, na polževi poti se pa pozna stopinje tistih gospodov, ki gradijo hajdinsko postajico. Tina Vnuk, prinesite tem gospodom še par deset, da bodo brž obili barako. Ker so na Kranjskem tako postajo že po ujedinjenju pravili v par dneh, bi jo mi Hajdinčani dovršili vsaj v enem letu, ako je ne bi zavlačevali razni izvedenci do 1. aprila tretjega leta. Ker ni bilo 1. julija še nič, povejte in zapišite na prečnice bri čuvajnici, koliko tednov ima prvi hajdinski vlak še zamude?

Dekleta in žene!

V boj za volilno pravico!

Slovenska ljudska stranka vam je priborila volilno pravico za občinske volitve. To pa vam ne bodo dovolj! Zahtevajte z vso odločnostjo volilno pravico tudi za volitve v ustavodajno skupščino! Tudi tam morate dobiti primeren vpliv! Zato

zbrajite podpise

da zahtevate volilno pravico tudi za volitve v ustavodajno skupščino in državni zbor!

Z isto vnemo in navdušenjem, kakor ste pobirale podpise za Jugoslavijo in ste jo tudi dosegle, se vrzite zdaj!

v boj za volilno pravico.

Podpise posiljate Tajništvu "Kmetske zveze" v Mariboru, Cirilova tiskarna.

I. slovanski orlovske tabor v Mariboru.

Pomagajte pri opleševanju za orlovskega tabora! Odbor za opleševanje Maribora ob priliku orlovskega tabora se obrača na vse posestnike za stav po Stajerskem, da mu jih dajo na razpolago. Odbor bo strogo pazil na to, da se nobena posolenih za stav ne bo poškodovala ali zgubila. Pripravljen je dati za vsako posojeno zastavo garancijo. Kdor torej ima zastavo naj jo prinese ali pošlje na Pisarno I. slov. orlovskega tabora v Mariboru. Odbor za opleševanje mesta potrebuje okoli 50 vozov smrečevja za pletenje girland, vencev in dr. Vse tiste, ki še niso bili osebno ali pismeno naprošeni za dobaro smrečevje, pa ga imajo na razpolago, prosimo, da to javijo odboru in so mu tudi požrtvovalno na razpolago. Smrečje je treba pripravljati že prihodnji teden. Zato ne odlajšate s pripravami, da ne bo prepozno! Vse Marijine družbe, Dekliške zveze in dekleta iz bližnje in daljne okolice mariborske, opozarjam, da naj s prihodnjim tednom takoj začnejo s pletenjem girland (kit). Girlande naj bodo iz smrečja in najmanj 10 cm debele (široke). Orlovske tabor je blizu, zato hitro na delo!

